DANMARKS STATISTIK

Statistikdokumentation for Industriens miljøbeskyttelsesudgifter 2025

Danmarks Statistik
Sankt Kjelds Plads 11
2100 København Ø

DANMARKS STATISTIK

1 Indledning

Formålet med Industriens Miljøbeskyttelsesudgifter er at belyse, hvor mange direkte udgifter danske industrivirksomheder har til miljøbeskyttelse i form af interne udgifter, køb af miljøbeskyttelsestjenester og -varer samt udgifter til investeringer, enten i form af miljøkomponenten i forebyggende investeringer eller i rensende anlæg. Statistikken kan anvendes til at sammenligne miljøbeskyttelsesudgifter på tværs af brancher samt mulighed for international sammenligning. Statistikken har haft sin nuværende form fra 2014 og frem.

2 Indhold

Industriens Miljøbeskyttelsesudgifter er en årlig opgørelse af danske industrivirksomheders udgifter til direkte miljøbeskyttelse opgjort i mio. kr. Statistikken opdeles på branche, miljøformål og udgiftstype (drift eller investering).

2.1 Indholdsbeskrivelse

Statistikken beskriver danske industrivirksomheders direkte udgifter til miljøbeskyttelse. Der sondres mellem driftsudgifter og investeringer.

Driftsudgifter til miljøbeskyttelse rapporteres enten som interne driftsudgifter eller køb af tjenester og varer direkte til brug for miljøbeskyttelse. På investeringssiden opdeles der efter investeringer i forebyggelse og investeringer i bekæmpelse af forurening. For forebyggende investeringer angives alene værdien af "miljøkomponenten". Evt. ekstraomkostninger til varekøb som forbrug i produktionen som følge af miljøkrav indgår ikke i statistikken.

Der angives beløb samt hvilket miljøområde udgiften vedrører: Beskyttelse af luftkvalitet og klima, Spilde- og regnvandshåndtering, Affaldshåndtering og genindvinding, Reduceret energi- og varmeforbrug eller Anden/tværgående aktivitet vedr. miljøbeskyttelse.

Resultatet af undersøgelsen indgår i den samlede opgørelse af miljøbeskyttelsesudgifter, hvilket er et modul i Grønt Nationalregnskab.

Vejledning til udarbejdelsen er i EU manual EPEA_manual.

2.2 Grupperinger og klassifikationer

Brancherne i statistikken følger den danske branchenomenklatur DB07, og omfatter 2-cifrede brancher 06-36, hvilket er råstofindvinding, fremstilling og forsyning.

Miljøområderne følger de europæiske standarder for klassifikation af miljøbeskyttelsesområder, CEPA (Classification of Environmental Protection Activities) samt et område fra CreMa (Classification of ressource management activities). Der er ikke endnu skiftet til den nye klassifikation CEP (Classification of Environmental Purposes).

Konkret dækkes følgende områder: Beskyttelse af luftkvalitet og klima, Spilde- og regnvandshåndtering, Affaldshåndtering og genindvinding, Reduceret energi- og varmeforbrug og Anden/tværgående aktivitet vedr. miljøbeskyttelse.

Udgifterne opdeles i interne driftsudgifter, køb af tjenesteydelser (og varer), bæredygtige investeringer og investeringer til slut-rensning (end-of-pipe)

2.3 Sektordækning

Fremstillingsindustrien samt råstofindvinding samt dele af forsyningssektoren, DB07 branche 06-36.

2.4 Begreber og definitioner

Eksterne miljøbeskyttelsesudgifter: Køb af miljøbeskyttelsestjenester omfatter alle udgifter til eksterne aktører som modydelse for tjenesteydelser, der har til formål at forebygge eller bekæmpe udledningen af forurenende stoffer eller genoprette tidligere aktiviteters miljøbelastning. Det kan fx være betalinger for indsamling og behandling af affald og spildevand, betalinger i forbindelse med jordsanering, kontrolafgifter til offentlige myndigheder, betalinger til miljøkonsulenter i forbindelse med fx miljøoplysning samt betaling til eksterne konsulenter i forbindelse med miljøcertificering eller drift af miljøudstyr.

Interne miljøbeskyttelsesudgifter: Interne driftsudgifter til miljøbeskyttelse kan være lønudgifter (fx miljøkoordinatorer), generel miljøplanlægning, interne udgifter i forbindelse med ISO14001 certificering, omkostninger i forbindelse med eget personale og betalinger for operationel leasing. De vedrører fx drift og vedligeholdelse af miljøudstyr, måling og overvågning af forureningsniveauer, miljøoplysning og -uddannelse samt forskning og -udvikling. Lønudgifter omfatter bruttolønomkostninger, inkl. arbejdsgiverbidrag til pensionsomkostninger og andre omkostninger til social sikring. Ligeledes indgår virksomhedernes udgifter til miljøbeskyttelsesforskning. Det skal bemærkes, at der alene er tale om udgifter i forbindelse med de fysiske miljømæssige omgivelser dvs. at tiltag, som primært sigter mod en forbedring af arbejdsmiljøet ikke skal regnes med i udgifterne.

Investeringer i forebyggelse af miljøbelastning: Investeringer i forebyggelse af miljøbelastning omfatter investeringer i "renere teknologi". Der er tale om investeringer i udstyr og foranstaltninger, der foretages med det formål enten at gøre eksisterende produktionsanlæg mere miljørigtige eller at prioritere miljøhensynet ved indkøb af nye produktionsanlæg. Det vil sige, at det er investeringer i foranstaltninger, der påvirker selve produktionsprocessen fx lukkede vandsystemer, recirkulation af procesgas og modløbsrensning. Det samlede beløb anføres sammen med andelen, der tilskrives miljøbeskyttelse, sådan at beløbet udtrykker en nettoinvestering i miljbeskyttelse.

Investeringer i forureningsbekæmpelse: Investeringer i forureningsbekæmpelse omfatter de såkaldte end-of-pipe løsninger. Det er foranstaltninger, der behandler virksomhedens potentielt forurenede udledninger efter, at de er skabt, men før de kommer ud i det eksterne miljø. Det vil sige foranstaltninger, der ikke direkte påvirker selve produktionsprocessen. Det vil typisk være filtre til røgrensning, renseanlæg til spildevand, affaldsforbrænding eller intern genanvendelse af affaldsprodukter. Kun det samlede beløb anføres Denne type af investeringer kan betragtes som rene miljøinvesteringer, da deres primære formål altid er at bekæmpe produktionens indvirkninger på miljøet, at forhindre en forureningsspredning eller at måle forureningsniveauet.

2.5 Enheder

Enhederne i statistikken er virksomheder, hvor hver virksomhed er bestemt ved den juridiske enhed.

2.6 Population

Statistikken dækker alle virksomheder inden for råstofudvinding, fremstilling og forsyning, dvs. DB07 gruppe 05-36

2.7 Geografisk dækning

Statistikken dækker industrivirksomheder (råstofudvinding, fremstillingsvirksomhed og forsyning) i Danmark.

2.8 Tidsperiode

Den seneste statistik dækker 2025. Statistikken har været udarbejdet siden 2009, men der er kun offentliggjort tal for 2014 og frem.

2.9 Basisperiode

Ikke relevant for denne statistik.

2.10 Måleenhed

Miljøbeskyttelsesudgifter opgøres i mio. kr., løbende priser.

2.11 Referencetid

Referencetiden for statistikken er kalenderåret.

2.12 Udgivelseshyppighed

Statistikken udgives årligt, idet der dog fra 2017 blev skiftet til kun at indsamle data hvert andet år.

2.13 Indsamlingshjemmel og EU-regulering

Lov om Danmarks Statistik §§ 8-12a forpligter virksomheder til at indberette oplysninger til statistik.

Statistikken er lovpligtig i henhold til EU forordning 691/2011 om miljøregnskaber. Industriens miljøbeskyttelsesudgifter udgør en delmængde heraf.

2.14 Indberetningsbyrde

Indberetningsbyrden er opgjort til 122.000 kr. Der er ingen respondentbyrde i årene hvor der ikke er dataindsamling.

DANMARKS STATISTIK

2.15 Øvrige oplysninger

Øvrige oplysninger kan findes på statistikkens emneside eller fås ved henvendelse til Danmarks Statistik.

3 Statistisk behandling

Data indsamles hvert andet år fra virksomheder ved spørgeskemaundersøgelse. Alle virksomheder med over 50 ansatte indgår samt enkelte mindre hvor der statistisk er behov. Fra 2024 er alle større energiproducenter med i stikprøven, uanset hovedbranche.

Data fejlsøges bl.a. ift. tidligere års indberetning. Når data er valideret imputeres for mindre virksomheder til endeligt resultat. For branche 36 (vandforsyning) estimeres udgifterne. Omk. til forskning i miljøbeskyttelse er fra forskningsstatistikken.

For år uden dataindsamling beregnes resultater ud fra tidligere års data, forskydninger i omsætning jf. den foreløbige/endelige regnskabsstatistik samt statistikken om Industriens investeringsforventninger.

3.1 Kilder

Statistikken gennemføres som en spørgeskemaundersøgelse, hvor samtlige virksomheder med minimum 50 ansatte indenfor primært industri udvælges. For nogle brancher vælges også virksomheder med færre end 50 ansatte for at sikre et kvalificeret beregningsgrundlag. Fra 2024 er det sikret, at alle større energiproducenter indgår i stikprøven. I alt indsamles data for ca. 1.000 virksomheder som dækker ca. 75 pct. af den økonomiske aktivitet i målpopulationen.

Resultatet for branche 36, vandforsyning, bygger på estimater. Udgifter til forskning i miljøbeskyttelse medregnes i driftsudgifterne. Beløbene er baseret på Danmarks Statistiks statistik for forskning og udvikling

3.2 Indsamlingshyppighed

Data indsamles hvert andet år, senest for 2024.

I år uden dataindsamling beregnes statistikken på baggrund af tidligere års indsamlede data kombineret med oplysninger fra andre statistiske kilder.

3.3 Indsamlingsmetode

Undersøgelsen gennemføres som et websurvey, hvor virksomhederne indberetter digitalt via http://www.virk.dk

Spørgeskemaet kan ses på statistikkens oplysningsside for indberettere.

3.4 Datavalidering

Hvor hovedparten af udgifterne er placeret som "ikke fordelbare" undersøges ved kontakt til virksomheder generelt, om der kan ske en mere præcis allokering efter miljøformål. Mindre beløb fordeles på de øvrige miljøformål.

Desuden sammenholdes virksomhedernes udgifter til miljøbeskyttelse med deres omsætning, for på denne måde at fange grove fejl i data, hovedsageligt 1000-tals fejl. Der er ligeledes fokus på større investeringer og deres miljøandel.

Der sammenlignes endvidere med besvarelser fra foregående år.

3.5 Databehandling

Efter fejlsøgningsproceduren sammenstilles data på virksomhedsniveau med data fra Regnskabsstatistikken for byerhverv

For virksomheder som alene findes i regnskabsstatistikken, imputeres miljøbeskyttelsesudgifter ud fra dataindsamlingens udgifter pr. ansat, for på denne måde dels at korrigere for, at små virksomheder ikke indgår i dataindsamlingen, dels at korrigere for bortfald i dataindsamlingen.

I år uden dataindsamling korrigeres de indsamlede data for driftsudgifter for året før med udvikling i virksomhedernes omsætning, jf. regnskabsstatistikken. For investeringsudgifterne korrigeres med oplysninger fra statistikken Industriens investeringsforventninger , hvor der dels er indikationer på den generelle investeringsudvikling blandt virksomhedskategorier, dels er en særlig kategori for investeringer i miljø og sikkerhed. Herefter gennemføres imputering som i tællingsår.

For især investeringsudgifterne er der usikkerhed knyttet til opgørelsen i år uden dataindsamling.

Ved første udgivelse er resultaterne beregnet ud fra den foreløbige regnskabsstatistik. Der genberegnes med endelige tal når disse foreligger.

3.6 Korrektion

Den foretages ingen fast årlig korrektion.

4 Relevans

Statistikken er relevant for interesseorganisationer, myndigheder og analytikere, der anvender tallene til analyser og sammenligninger af virksomhedernes miljøbeskyttelsesudgifter på tværs af brancher. Statistikkens grunddata og resultater indgår fra 2014 desuden i Danmarks Statistiks samlede miljøregnskaber og anvendes som input til andre statistikområder.

4.1 Brugerbehov

Statistikken opfylder behov for information om virksomhedernes direkte miljøbeskyttelsesomkostninger for virksomheder inden for råstofudvinding, fremstilling og forsyning. Oplysningerne anvendes af interesseorganisationer og myndigheder som grundlag for branchesammenligninger, analyser og opfølgning på udviklingen i virksomhedernes miljøindsats.

4.2 Brugertilfredshed

Der har endnu ikke været gennemført brugertilfredshedsundersøgelse.

4.3 Fuldstændighed af data

Statistikken er offentliggjort på et niveau, der flugter med forordningskravene.

5 Præcision og pålidelighed

Investeringer er forbundet med en større usikkerhed end driftsudgifterne grundet deres varians fra år til år. Der er ingen stikprøveusikkerhed, da statistikken tager afsæt i en total opgørelse for store virksomheder. Imputeringsmetoden antager, at små virksomheder har samme udgiftsmønster som store virksomheder.

Resultaterne for år uden dataindsamling er mere usikre. Erfaringen for tidligere år er, at driftsudgifterne på kort sigt udvikler sig omtrent som omsætningen. Estimationen af investeringerne ud fra Industriens Investeringsforventninger er mindre sikker pga. relativt få observationer/investeringer.

5.1 Samlet præcision

Der er ikke beregnet tal for den samlede usikkerhed.

Præcisionen af driftsudgifterne vurderes god. Investeringerne er volatile og kan svinge meget fra et år til det næste - imputering af investeringerne medfører således en øget usikkerhed. Især de forebyggende investeringer er forbundet med stor usikkerhed, da miljøandelen som procent er vanskelig at anslå.

5.2 Stikprøveusikkerhed

Da der sker en imputering for virksomheder, som der ikke indsamles data for, og der er tale om totaltælling for en delpopulation, er der i princippet ingen stikprøveusikkerhed.

5.3 Anden usikkerhed

Usikkerheden knytter sig bl.a. til målefejl, da identificering af nogle elementer er vanskelige, især interne udgifter og deres fordeling på formål samt forebyggende investeringer.

En anden fejlkilde er modelantagelsen om parallelitet i strukturen for miljøbeskyttelsesudgifter, som anvendes ved imputering for mindre virksomheder. Der er dog foretaget en analyse af denne antagelse, der viser at mindre virksomheder adskiller sig fra de større. Forskellen var dog så lille, at der ikke var grundlag for en korrektion af imputeringen.

Der knytter sig ekstra usikkerhed til opgørelsen i år uden dataindsamling.

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice) og den tilhørende implementeringsmodel (Quality Assurance Framework). Læs mere om disse på siden Kvalitet i officiel statistik.

Kvalitetsstyringen understøttes af fælles principper, retningslinjer og ledelsesmæssigt ansvar for kvalitet i statistiske produkter og processer. Formålet er at sikre en systematisk og ensartet tilgang til kvalitet på tværs af statistikproduktionen.

5.5 Kvalitetssikring

Kvalitetssikring i Danmarks Statistik er integreret i de statistiske produktionsprocesser og sker i overensstemmelse med principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker. Læs mere på siden Kvalitet i officiel statistik.

Kvalitetssikringen omfatter løbende anvendelse af standardiserede procedurer, dokumentation efter internationale standarder samt interne kontroller i forbindelse med dataindsamling, databehandling og offentliggørelse. Erfaringer fra produktionen anvendes løbende til at identificere behov for justeringer og forbedringer.

5.6 Kvalitetsvurdering

Overordnet vurderes resultaterne at være retvisende, idet der dog især knytter sig usikkerhed til de forebyggende investeringer, som kan være vanskelige at identificere og udgiftsansætte. Fra 2017 er der ligeledes usikkerhed knyttet til modelleringen af datasæt ud fra foregående års dataindsamling.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med Danmarks Statistiks revisionspolitik. De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Revisioner vil normalt blive offentliggjort i forbindelse med publicering af nye tal. Seneste år vil være foreløbige tal.

6 Aktualitet og punktlighed

Statistikken offentliggøres 11-12 måneder efter referenceperiodens afslutning. Statistikken offentliggøres uden forsinkelser i forhold til planlagte udgivelsestider.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

Tal forventes offentliggjort i december efter tællingsåret. Der produceres konsoliderede tal når Regnskabsstatistikken for byerhverv foreligger i endelig version.

6.2 Publikationspunktlighed

Statistikken offentliggøres uden forsinkelser i forhold til det forud annoncerede udgivelsestidspunkt.

7 Sammenlignelighed

Statistikken er udarbejdet siden 2009, men er i sin nuværende form sammenlignelig fra 2014 og frem. For Forsyningssektoren vurderes resultaterne før 2024 dog at have været undervurderede.

7.1 International sammenlignelighed

Opgørelsen følger kravene i forordningen og resultaterne er sammenlignelige med andre EU-landes. Industriens miljøudgifter indgår som en delmængde af EU-statistikken for miljøbeskyttelsesudgifter. Resultater for miljøformålet "Reduceret energi- og varmeforbrug" indgår dog ikke i de data, der leveres til EU.

7.2 Sammenlignelighed over tid

Der er offentliggjort tal for 2014 og fremad. Bemærk, at tal for seneste år er foreløbige. Resultaterne for Forsyningssektoren før 2024 vurderes at have være underestimerede.

7.3 Sammenhæng med anden statistik

Der er ikke andre statistikker der dækker samme indhold. Miljøbeskyttelsesudgifterne kan dog sammenholdes med poster fra fx. Regnskabsstatistikken for byerhverv

Der udarbejdes også, som en del af Grønt Nationalregnskab en samlet statistik for miljøbeskyttelsesudgifter i hele samfundet. Heri indgår Industriens miljøbeskyttelsesudgifter som et delresultat.

7.4 Sammenhæng – intern konsistens

Tallene er interne konsistente, da de overvejende bygger på kun en kilde

8 Tilgængelighed

Statistikken offentliggøres i Statistikbanken under emnet Grøn økonomi i tabellen MBU. Hvert andet år offentliggøres en artikel i Nyt fra Danmarks Statistik.

Resultaterne indgår endvidere som en del af et modul i Grønt nationalregnskab.

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 08:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: Udgivelseskalender.

8.4 NYT/Pressemeddelelse

Statistikken offentliggøres hvert andet år i Nyt fra Danmarks Statistik Seneste NYT er udgivet 16. december 2025.

8.5 Publikationer

Resultaterne indgår i publikationer om grønt nationalregnskab, senest:

Green National Accounts for Denmark 2015-2016.

8.6 Statistikbanken

Statistikken offentliggøres årligt i Statistikbanken under emnet Grøn økonomi, hvor følgende tabel findes med årlige tal:

MBU: Industriens miljøbeskyttelsesudgifter

8.7 Adgang til mikrodata

Forskere og andre analytikere fra autoriserede forskningsinstitutioner kan få adgang til statistikkens mikrodata gennem Danmarks Datavindue.

8.8 Anden tilgængelighed

Fra 2018 indgår statistikken også som et element i statistik for de samlede miljøudgifter i Danmark, jf. nyt europæisk statistikprodukt (EPEA)

Findes i Eurostats database

8.9 Diskretioneringspolitik

Datafortrolighedspolitik i Danmarks Statistik følges.

8.10 Diskretionering og databehandling

Den valgte branche- og typeopdeling har ikke givet anledning til diskretionering.

8.11 Reference til metodedokumenter

Der findes ingen separate metodebeskrivelser for denne statistik.

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Dokumentation vedrørende kvalitetsstyring og kvalitetssikring i Danmarks Statistik foreligger i form af fælles retningslinjer og vejledninger, der beskriver principper og procedurer for statistikproduktionen. Disse omfatter blandt andet beskrivelser af kvalitetsprincipper, dokumentationskrav og standarder for metadata. Relevante aspekter er beskrevet i de øvrige kvalitetsfelter i denne statistikdokumentation.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontoret Konjunkturstatistik, Erhvervsstatistik. Kontaktpersonen for statistikken er Lina Pedersen, tlf.: 51 68 72 80 og e-mail: LIP@dst.dk.